

HET SINT-SEBASTIAANS GilDE VAN AARDENBURG

ENKELE BEGRIPPEN

Schuttersfeest

Het koningsschieten, vogelschieten of papegaaischieten is een oud gebruik. Het is een jaarlijks terugkerend volksvermaak vanuit het plaatselijke schuttersgilde. Soms zijn aspecten toegevoegd of verdwenen. Ook de naam verschilt per regio. De term *vogelschieten* duidt op het object waarop geschoten wordt. *Papegaaischieten* verwijst naar een specifieke en exotische vogel. *Koningschieten* verwijst naar de winnaar die koning (van de schutterij) genoemd wordt.

Vogelschieten

Een houten vogel - *papegaai* - wordt bovenop een hoge paal of boom (schiets- of schutsboom) geplaatst. De bedoeling is dat deze vogel eraf wordt geschoten. Dit kan met een handboog, een kruisboog, een windbuks of ander vuurwapen gebeuren. De staande wip op het terrein van het Sint-Sebastiaansgilde in Aardenburg is 28 meter hoog.

Schietwedstrijd

De volgorde van de schietwedstrijd is afhankelijk van functies, rangen en het aantal jaren van lidmaatschap. Na de aftredende koning volgt het dagelijks bestuur (vroeger: kapitein, luitenant en vaandrig). Ook loting kan de volgorde bepalen en kan elke ronde verschillen. Welk systeem of volgorde gehanteerd wordt, hoe goed een schutter kan schieten, het lot bepaalt in de meeste gevallen wie de winnaar zal zijn.

Zilveren vogel

De schutterskoning draagt ook een zilveren vogel, als symbool van zijn overwinning. Deze vogels zijn vaak oud en worden samen met de zilveren schilden zorgvuldig bewaard. In veel gevallen ontleent het gilde zijn ouderdom aan deze vogel.

Op schuttersfeesten waar verschillende schutterijen elkaar treffen, wordt ook wel eens een wedstrijd tussen de koningen gehouden. De winnaar van deze onderlinge treffen wordt koning der koningen genoemd.

Papegaaischieten

Tijdens de middeleeuwse kruistochten is kennis gemaakt met de papegaai, afgeleid van het Arabisch, waar de vogel *babagâ* wordt genoemd. De kleurrijke vogel valt in de smaak en wordt al spoedig op grote schaal geïntroduceerd aan de vorstelijke hoven van Europa. In het ridderlijke Frankrijk is de papegaai de boodschapper van liefdesberichten.

Koning (voornaam naam) met hoofdvogel. |
Collectie Staf de Vriend

Koningschieten

De winnaar van de schutterswedstrijd wordt de (schutters-)koning genoemd. Het eren met het nodige ceremonieel volgt meteen na de wedstrijd. In veel gevallen mag hij het schutterszilver dragen. Elke koning laat een zilveren schild maken, waarop zijn naam, de naam van het schuttersgilde en het jaar van zijn koningschap staan. Aan het ontwerp wordt vaak iets persoonlijks toegevoegd, zoals een afbeelding of term die verwijst naar het beroep, familienaam of de functie binnen de schutterij. Wie drie maal achter elkaar koning wordt, is keizer.

Een koning/keizer heeft rechten en plichten, afhankelijk van de vereniging. Zo moeten sommige koningen een eed van trouw afleggen en worden automatisch bestuurslid (voor dat jaar of blijvend).

Op sommige plaatsen houden jongeren een aparte wedstrijd. De winnaar van deze wedstrijd wordt prins of jeugdkoning genoemd.

